

บทความวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทางการให้ข้อมูลข่าวสาร แรงจูงใจ และทักษะพฤติกรรม

วรรณศิริ ประจันโน* รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์** และพรนภา หอมลินธุ์***

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี ชลบุรี 20130

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยทำนายพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย

แบบแผนการวิจัย: การวิจัยแบบบรรยายเชิงทำนาย

วิธีดำเนินการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 306 คน จ.จันทบุรี รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การเข้าถึงสื่อที่ยั่วยั่วความรู้สึกทางเพศ การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรรภ์ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน ความสะดวกใจในการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครอง การควบคุมกำกับของผู้ปกครอง การรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรม และพฤติกรรมทางเพศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสมการถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น

ผลการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ทางเพศร้อยละ 4.5 (เพศชายร้อยละ 10.6 และเพศหญิงร้อยละ 0.5) ปัจจัยทำนายพฤติกรรมทางเพศโดยควบคุมปัจจัยด้านเพศ พบว่า การรับรู้การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน ($\beta = .328$) การเข้าถึงสื่อที่ยั่วยั่วความรู้สึกทางเพศ ($\beta = .242$) การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรรภ์ ($\beta = -.157$) และการรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ($\beta = -.120$) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศได้ร้อยละ 30.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($R^2 = .306, p < .05$)

สรุป: การส่งเสริมให้เด็กวัยเรียนมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ควรเน้นการปรับเปลี่ยนการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ส่งเสริมการเรียนรู้ผลกระทบจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การป้องกันการเข้าถึงสื่อที่ยั่วยั่วความรู้สึกทางเพศ และการฝึกทักษะการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

คำสำคัญ: แนวทางการให้ข้อมูลข่าวสาร แรงจูงใจ และทักษะพฤติกรรม/ พฤติกรรมทางเพศ/ นักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย/ การเข้าถึงสื่อทางเพศ/ อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน

***รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

Factors Influencing Sexual Behaviors among Primary School Students Based on the Information–Motivation–Behavioral Skills Model

Wansiri Prachanno,* Rungrat Srisuriyawet,** and Pornnapa Homsin***

Abstract

Purpose: To study sexual behaviors and to examine predictors of the sexual behaviors among primary school students.

Design: Descriptive predictive research.

Method: Participants were 306 grade 6 primary school students in Chanthaburi province. Data were collected using a set of questionnaires including sexual media access, perceived severity of AIDS and pregnancy, perceived friends' sexual risk behaviors, comfort about sexual communication with parents, parental monitoring, sex refusal self-efficacy, and sexual behaviors. Data were analyzed using descriptive statistics and Hierarchical Multiple Linear Regression.

Findings: The findings demonstrated that 4.5% of the sample had sexual experiences (10.6% for male, and 0.5% for female). After controlling for sex, Hierarchical Multiple Regression showed that friends' sexual risk behaviors ($\beta = .328$), sexual media access ($\beta = .242$); perceived severity of AIDS and pregnancy ($\beta = -.157$), and sex refusal self-efficacy ($\beta = -0.120$) were significant predictors of sexual behaviors of grade 6 primary school students. They accounted for 30% of sexual behaviors variance ($R^2 = .306$, $p < .05$).

Conclusion: To promote appropriate sexual behaviors among school age students, it is recommended to change their perceived sexual risk behaviors and its effects, limit access to sexual media, and train them on sex refusal skills.

Keyword: IMB model/ Sexual behavior/ Primary school students/ Sexual Media/ Peer pressure

*Student in master of nursing science program (community nursing practitioner), Faculty of nursing, Burapha University.

**Corresponding author, Faculty Nursing, Burapha University, 169 Long-Hard Bangsaen road, Tambon Saensook, Amphur Muang, Chonburi 20131, Thailand. Email: srungrat12@gmail.com

*** Faculty of nursing, Burapha University

บทนำ

พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับประเทศไทย สถานการณ์ของสุขภาพวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากจากอดีต จะเห็นได้จากแนวโน้มของการเข้าสู่วัยรุ่นนั้นเร็วขึ้น โดยเพศชายเริ่มมีพัฒนาการทางเพศตั้งแต่อายุประมาณ 9-10 ปี ส่วนเพศหญิง คือเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรกเร็วขึ้น เฉลี่ยอายุช่วง 12.1-12.5 ปี (Department of Health, 2013) และจากการสำรวจพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในปี พ.ศ. 2555 พบว่า นักเรียนชายร้อยละ 5.3 และนักเรียนหญิงร้อยละ 5.1 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว โดยอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในนักเรียนชายและหญิง เท่ากับ 13.2 และ 13.3 ปี ตามลำดับ (Bureau of Epidemiology Department of Disease Control, 2013) ซึ่งสาเหตุดังกล่าวทำให้เกิดผลกระทบที่ตามมาอย่างเห็นได้ชัด คือ ปัญหาการตั้งครรภ์และการคลอดบุตรของมารดาวัยรุ่นในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2546 - 2556) ที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนจากร้อยละ 12.9 เป็นร้อยละ 16.8 ปัญหาผู้ที่ทำแท้งกับการไม่ตั้งใจตั้งครรภ์และไม่มีอาการคุมกำเนิด พบในกลุ่มอายุต่ำกว่า 15 ปี สูงขึ้นถึงร้อยละ 95.5 (Ministry of Social Development and Human Security, 2014) นอกจากนี้ ยังพบว่าในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548 - 2557) อัตราป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างชัดเจน โดยเพิ่มจาก 7.53 คนต่อประชากรแสนคน ในปี 2548 เป็น 34.50 คนต่อประชากรแสนคน ในปี 2557 (Department of Disease Control, 2015)

ทั้งนี้ พื้นที่จังหวัดจันทบุรีก็เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่เผชิญกับปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทำนายพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดจันทบุรี พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่พึงประสงค์ ร้อยละ 26.38 โดยมีพฤติกรรมการอยู่ใกล้ชิดกับแฟนถึงร้อยละ 38.48 (Isaro, Toonsiri, & Srisuriyawet, 2016) และจากข้อมูลรายงานสถานการณ์การคลอดบุตรของวัยรุ่นไทย ปี 2556 (Ministry of Social Development and Human

Security, 2014) พบว่า จังหวัดจันทบุรี อยู่ในลำดับที่ 9 ของประเทศ ที่พบอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ต่อหญิงวัยเดียวกัน (พันคน) สูงถึงร้อยละ 53.70 นอกจากนี้ ยังพบว่าอายุของบิดามารดาวัยรุ่นยังลดต่ำลงเรื่อยๆ โดยต่ำสุดอยู่ที่อายุ 13 ปี ข้อมูลเหล่านี้ได้สะท้อนถึงพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในจังหวัดจันทบุรี กำลังมีปัญหาเช่นเดียวกับปัญหาระดับประเทศที่กล่าวข้างต้น

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ทั้งต่างประเทศและในประเทศ (เช่น Diclemente, Santelli, & Crosby, 2009; Butcharoen, Pichayapinyo, & Pawwattana, 2012; Tipwareerom, Pawwattana, & Lapvongwattana, 2013; Boontiam, Srisuriyawet, & Homsin, 2015) พบว่า มีปัจจัยหลายด้านที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ได้แก่ ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การดูสื่อลามกมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนอาชีวศึกษาปีที่ 2 (Sittipiyasakul, Nuwong, Lucksitanon, & Uamasan, 2013) ช่องทางการเข้าถึงสื่อและความสะดวกในการเข้าถึงสื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเปิดรับสื่อสิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การแต่งตัวสัมผัสระหว่างชายหญิง และการเที่ยวสถานเริงรมย์ (Butcharoen et al., 2012) ในขณะที่ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยไม่มีผลต่อประสบการณ์ทางเพศ (Tipwareerom et al., 2013)

ปัจจัยด้านแรงจูงใจ อาทิเช่น การรับรู้ความรุนแรงของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ทางเพศในนักเรียนอาชีวศึกษา (Konggumnerd, Sindhu, & Tongkong, 2012) ต้นทุนชีวิตด้านเพื่อนและกิจกรรม และต้นทุนชีวิตด้านพลังครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนต้น (Saengchlin, Srisuriyawet, & Homsin, 2011) และอิทธิพลของพลังครอบครัว สามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นเพศหญิงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 (Boontiam et al., 2015) นอกจากนี้ ยังพบว่าในกลุ่ม

วัยรุ่นหญิง การรับรู้การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน และความไม่สะดวกใจในการพูดคุยเรื่องเพศกับมารดา มีอิทธิพลต่อการมีประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Srisuriyawet, & Homsin, 2014; Tipwareerom et al., 2013) และการควบคุมกำกับติดตามของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (Butcharoen et al., 2012) นอกจากนี้ การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองยังส่งผลต่อการมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนต้น (Sornin, Nirattharadorn, & Ratchanakul, 2015)

ปัจจัยด้านทักษะพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้สมรรถนะแห่งตน มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในกลุ่มวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Srisuriyawet & Homsin, 2014; Pusuwun, Wongyai, & Leekuan, 2013) การมีทักษะการใช้ถุงยางอนามัย การป้องกันการตั้งครรภ์ และการจัดการปัญหาที่เกิดจากเพศสัมพันธ์ มีผลต่อการป้องกันการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ (Tipwareerom & Sarapanich, 2012) นอกจากนี้ ความสามารถของตนในการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ ความสามารถของตนในการเจรจาต่อรองการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและความสามารถของตนในการใช้ถุงยางอนามัย ยังเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ (Diclemente et al., 2009)

จะเห็นได้ว่าการศึกษาที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศในกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป โดยมีอายุระหว่าง 12-19 ปี การศึกษา

ในวัยรุ่นตอนต้น (อายุช่วง 10-13 ปี) พบว่า มีการศึกษาจำนวนน้อย ในขณะที่วัยรุ่นเริ่มมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศในกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบแผนการให้ข้อมูลข่าวสาร การสร้างแรงจูงใจ และทักษะพฤติกรรม (Information-Motivation-Behavioral skills model: IMB) (Fisher & Fisher, 2000; Fisher, Fisher & Harman, 2003; Fisher, Fisher & Shuper, 2009) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ถ้าวัยรุ่นสามารถเข้าถึงสื่อที่ย่อยความรู้สึกลทางเพศได้ง่าย อีกทั้งมีแรงผลักดันให้เกิดแรงจูงใจในการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น เนื่องจากการรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์ต่ำ การรับรู้การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อนสูง ความสะดวกใจในการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองน้อย และผู้ปกครองขาดการกำกับติดตาม รวมทั้งวัยรุ่นยังขาดทักษะการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ส่งผลให้นักเรียนประถมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมทางเพศมากขึ้นได้ ผลการศึกษาในนักเรียนระดับประถมศึกษาจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการกำหนดแนวทาง และวางแผนป้องกันปัญหาในช่วงก่อนก้าวเข้าสู่วัยรุ่น รวมทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย

ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร

- การเข้าถึงสื่อที่ย่อยความรู้สึกลทางเพศ

ปัจจัยด้านแรงจูงใจ

- การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์
- การรับรู้การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน
- ความสะดวกใจในการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครอง
- การควบคุมกำกับติดตามของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านทักษะพฤติกรรม

- การรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมทางเพศ
ของนักเรียนประถมศึกษา
ตอนปลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยายเชิงทำนาย (Descriptive predictive research)

ประชากร คือ นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 ทั้งเพศชายและหญิง ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลในปีการศึกษา 2559 ในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่การศึกษาจังหวัดจันทบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 ทั้งเพศชายและหญิง ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ของรัฐบาลในปีการศึกษา 2559 ในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่การศึกษาจังหวัดจันทบุรี จำนวน 306 คน จากโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน โดยมีการสุ่มแบบตีตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง
2. นักเรียนไม่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลากแบบไม่แทนที่ (Sampling without replacement) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มอำเภอ ในแต่ละเขตการศึกษา จำนวน 2 เขตการศึกษา ได้ 1 อำเภอในเขตการศึกษาที่ 1 มีลักษณะของพื้นที่ในเขตเมือง และ 2 อำเภอ ในเขตการศึกษาที่ 2 ที่เป็นตัวแทนของพื้นที่ในเขตกึ่งชนบท และชนบท

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอ จนกว่าจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบตามสัดส่วนที่คำนวณไว้ ซึ่งลักษณะของแต่ละโรงเรียน มาจากอำเภอที่มีโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมที่สะท้อนความเป็นเขตเมืองและเขตชนบทของ จ.จันทบุรี

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คำนวณโดยใช้สูตรการประมาณค่าสัดส่วน (Parel, Caldito, Ferrer, De Guzman, Sinsio, & Tan, 1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน เพื่อป้องกันการตอบแบบสอบถามที่ขาดความสมบูรณ์ จึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 (Stanley, David, Janelle, & Stephen, 1990)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบ ด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ค่าใช้จ่ายที่

นักเรียนได้รับ บุคคลที่พ่อกอาศัย และสถานภาพของบิดามารดา

2. แบบสอบถามการเข้าถึงสื่อที่ยั่วความรู้สึกทางเพศ ดัดแปลงจากแบบสอบถามการเข้าถึงสื่อทางเพศของ Kunkam (2009) จำนวน 5 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความถี่ในการเข้าถึงสื่อที่ยั่วความรู้สึกทางเพศ เช่น การดูรายการโฆษณาสินค้าต่างๆ การดูภาพในนิตยสาร ภาพยนตร์ วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ คือ บ่อยครั้ง (3) บางครั้ง (2) และไม่เคย (1) มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .70 คะแนนมาก หมายถึง ความถี่ในการใช้สื่อที่ยั่วความรู้สึกทางเพศสูง (ค่าคะแนน Min = 5, Max = 15)

3. แบบสอบถามการรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรรภ์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรรภ์จากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ลักษณะคำตอบเป็นแบบลิเคิร์ต (Likert's scale) 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก (3) เห็นด้วยปานกลาง (2) และไม่เห็นด้วย (1) มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .83 คะแนนมาก หมายถึง มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรรภ์สูง (ค่าคะแนน Min = 6, Max = 18)

4. แบบสอบถามการรับรู้การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน ดัดแปลงจากแบบสอบถามการรับรู้พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อนของ Tanintayangkul (2009) จำนวน 8 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน เช่น เพื่อนของนักเรียนมีการดูหนัง/CD/DVD/หนังสือโป๊ เพื่อนมีแฟน เป็นต้น ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ คือ ส่วนใหญ่ (3) บางคน (2) และไม่มี (1) มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .72 คะแนนมาก หมายถึง เพื่อนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูง (ค่าคะแนน Min = 8, Max = 24)

5. แบบสอบถามความสนใจในการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครอง ดัดแปลงจากแบบสอบถามความสนใจในการพูดคุยเรื่องเพศกับพ่อแม่เกี่ยวกับการ

มีเพศสัมพันธ์ (Srisuriyawet & Homsin, 2014) จำนวน 6 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกสบายใจหรืออึดอัดใจในการพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง เช่น การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การมีประจำเดือน สำหรับเพศหญิง และการฝันเปียก สำหรับเพศชาย การมีแฟน และเกี่ยวกับโรคเอดส์ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ คือ สะดวกใจมาก (4) ค่อนข้างสะดวกใจ (3) ค่อนข้างไม่สะดวกใจ (2) และไม่สะดวกใจเลย (1) มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .74 คะแนนมาก หมายถึง มีความสะดวกใจในการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองมาก (ค่าคะแนน Min = 6, Max = 24)

6. แบบสอบถามการควบคุมกำกับติดตามของผู้ปกครอง ดัดแปลงจากแบบสอบถามของ Butcharoen (2011) จำนวน 6 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนต่อพฤติกรรมดูแลเอาใจใส่ การควบคุมกำกับของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน เช่น ผู้ปกครองรู้เสมอว่านักเรียนไปไหนและทำอะไร นักเรียนขออนุญาตผู้ปกครองทุกครั้งเมื่อออกจากบ้าน ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ คือ ทุกครั้ง (3) บางครั้ง (2) และไม่ต้องทำ (1) มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .70 คะแนนมาก หมายถึง มีการควบคุมกำกับติดตามของผู้ปกครองสูง (ค่าคะแนน Min = 6, Max = 18)

7. แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ดัดแปลงจากแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมทางเพศของ Butcharoen (2011) จำนวน 5 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความมั่นใจในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เช่น นักเรียนรู้จักปฏิเสธอย่างชัดเจน ปฏิเสธได้เมื่อเพื่อนชวนดูคลิปวิดีโอลามก หนังสือการ์ตูนโป๊ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ คือ มั่นใจมาก (3) มั่นใจปานกลาง (2) และไม่มั่นใจ (1) มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ .85 คะแนนมาก หมายถึง มีการรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์สูง (ค่าคะแนน Min = 5, Max = 15)

8. แบบสอบถามพฤติกรรมทางเพศ ดัดแปลงจากแบบสอบถามพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ของ

เยาวชนในสังคมไทย (อายุ 12 – 17 ปี) (Department of Mental Health, 2007) จำนวน 7 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์มีเพศสัมพันธ์และการสัมผัสเชิงชู้สาว การใช้สื่ออุปกรณ์หรือสารกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การแต่งกายหรือแสดงออกที่ยั่วยุอารมณ์ทางเพศ และการคบเพื่อนและการเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ คือ บ่อยครั้ง (3) บางครั้ง (2) และไม่เคยเลย (1) มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .72 คะแนนมาก หมายถึง มีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงมาก (ค่าคะแนน Min = 7, Max = 21)

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสจริยธรรม 01-04-2559 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2559 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ อายุต่ำกว่า 18 ปี ในการขอความยินยอมในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงต้องมีการขออนุญาตจากทั้งผู้ปกครองและนักเรียน โดยผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจากผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างล่วงหน้าหนึ่งสัปดาห์ ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่อนุญาต ถ้านักเรียนต้องการทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยอนุญาตให้ทำได้แต่จะไม่นำมาวิเคราะห์ผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานกับโรงเรียน เข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียนและอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และเพื่อชี้แจงรายละเอียดการวิจัยและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยประสานงานกับครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการนำหนังสือขออนุญาตให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 นำไปให้ผู้ปกครองล่วงหน้าหนึ่งสัปดาห์ เพื่อขออนุญาตในการเข้าร่วมการวิจัย และประสานงานเรื่องวัน เวลา และสถานที่ที่ติดต่อการเก็บข้อมูล โดยอิสระและเป็นส่วนตัว จัดที่นั่งห่างกันพอสมควร

2. นัดพบกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดการวิจัย วิธีการตอบแบบสอบถาม และขอความร่วมมือจากนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม ให้ตอบตามความเป็นจริงทุกข้อ

3. เก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม พร้อมใบยินยอมในการให้ข้อมูลแก่กลุ่มตัวอย่าง ให้นักเรียนลงนามในใบยินยอมแล้ววางไว้ที่โต๊ะ ผู้ช่วยวิจัยเก็บใบยินยอมและแบบสอบถาม ใช้เวลา 15-20 นาที ถ้ามีข้อสงสัยให้สอบถามผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

4. ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ใช้สถิติพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและพฤติกรรมทางเพศ และสถิติ Hierarchical Multiple Regression Analysis เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 306 คน เป็นนักเรียนหญิง ร้อยละ 59.8 นักเรียนชาย ร้อยละ 40.2 มีอายุระหว่าง 11 - 12 ปี ได้รับเงินอยู่ในช่วง 31 - 40 บาทต่อวัน (ร้อยละ 31) รองลงมา คือ ได้รับมากกว่า 50 บาทต่อวัน (ร้อยละ 26.1) ส่วนใหญ่มีพี่น้อง 2-3 คน (ร้อยละ 69.6) กว่าครึ่งอาศัยอยู่กับบิดา

มารดา (ร้อยละ 55.6) และส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 59.2) และประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 56.9)

2. พฤติกรรมทางเพศ กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 4.5 ซึ่งเพศชายมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าเพศหญิง (เพศชายร้อยละ 10.6, เพศหญิงร้อยละ 0.5) โดยพฤติกรรมเสี่ยงที่พบถึงหนึ่งในสามของพฤติกรรมทางเพศในเพศชาย คือ การมีพฤติกรรมอยู่ใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทต่างเพศ (ร้อยละ 37.4) และในเพศหญิง คือ การแต่งกายที่โป้และล่อแหลม (ร้อยละ 36.1) ดังตารางที่ 1 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อของพฤติกรรมทางเพศ พบว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.22 (SD=0.43) เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.16 (SD=0.33) ดังตารางที่ 2

3. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า การรับรู้การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน สามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศได้สูงสุด ($\beta = .328$) รองลงมา คือ การเข้าถึงสื่อที่ถ่ายทอดความรู้สึกทางเพศ ($\beta = .242$) การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์ ($\beta = -.157$) และการรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ($\beta = -.120$) โดยปัจจัยทั้ง 4 สามารถอธิบายพฤติกรรมทางเพศได้ร้อยละ 30 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย (n = 306)

พฤติกรรม	ชาย		หญิง		รวม	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
- อยู่ใกล้ชิดกับแฟน (เพื่อนสนิทต่างเพศ)	1.46	0.58	1.31	0.49	1.37	0.53
- การเดินทำร้ายวน	1.28	0.52	1.10	0.32	1.17	0.42
- การจับมือถือแขน การกอดหรือหอมกับเพื่อนต่างเพศ	1.21	0.45	1.16	0.40	1.18	0.42
- ดื่มเหล้า เบียร์ เพื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ	1.18	0.38	1.11	0.35	1.14	0.36
- การแต่งกาย นุ่งสั้น สายเดี่ยว เอวลอย เกาะอก แต่งตัวโป้ล่อแหลม ฯ	1.20	0.48	1.39	0.52	1.32	0.51
- การหาประสบการณ์ทางเพศ (เช่น การมีเพศสัมพันธ์ โดยสมัครใจ)	1.11	0.34	1.01	0.07	1.05	0.23
- ไปเที่ยวค้างคืนกับแฟน	1.09	0.29	1.03	0.18	1.06	0.23
รวม	1.22	0.43	1.16	0.33	1.18	0.39

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยทำนายพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย (n=306)

ตัวแปร	b	SE	β	t
เพศ	.223	.176	.065	1.269
การเข้าถึงสื่อที่ช่วยความรู้สึกทางเพศ	.279	.062	.242***	4.491
การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรรภ์	-.099	.033	-.157**	-3.034
การรับรู้การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน	.225	.036	.328***	6.190
การควบคุมกำกับติดตามของผู้ปกครอง	-.073	.044	-.087	-1.680
ความสนใจในการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครอง	.032	.018	.094	1.755
การรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	-.058	.025	-.120*	-2.287
ค่าคงที่	6.660	.943		7.064

$R^2=.306$, $R^2_{Adj}=.289$, $F_{change}=5.242$; * $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

การอภิปรายผล

1. พฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมนักเรียนมีประสบการณ์ทางเพศ ร้อยละ 4.5 เพศชายมีประสบการณ์ทางเพศสูงกว่าเพศหญิงถึงสิบเท่า ผู้ชายตอบว่า มีประสบการณ์ทางเพศ ถึงร้อยละ 10.6 ในขณะที่ผู้หญิงตอบเพียงร้อยละ 0.5 ซึ่งใกล้เคียงกับการสำรวจระดับประเทศ นอกจากนี้ ยังพบว่า โดยรวม ร้อยละ 34.7 ตอบว่าเคยอยู่ใกล้ชิดกับแฟน แต่งกายโป๊ ล่อแหลมทางเพศ ร้อยละ 29.4 อีกทั้งมีการจับมือถือแขนกอดหอมกับเพื่อนต่างเพศถึงร้อยละ 17 และมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศถึงร้อยละ 13 โดยนักเรียนชายมีพฤติกรรมใกล้ชิดกับแฟนมากที่สุด คือ ร้อยละ 41.5 จับมือถือแขน กอดหรือหอมเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 19.5 มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ ร้อยละ 17.9 ในขณะที่นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมทางเพศด้านการแต่งกายไม่เหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 37.1 รองลงมา คือ การอยู่ใกล้ชิดกับแฟน ร้อยละ 30 และจับมือถือแขน กอด หรือหอม ร้อยละ 15.3 สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ศึกษาในนักเรียนที่มีอายุใกล้เคียงกัน โดยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จ.จันทบุรี มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่พึงประสงค์ ด้านการหาประสบการณ์ทางเพศ ร้อยละ 17.6 พฤติกรรมกอดจูบกับแฟน/กิ๊กในที่สาธารณะ ร้อยละ 15.5 และเป็นฝ่ายเริ่มต้นกอดจูบก่อน ร้อยละ 12.1 (Isaro et al., 2016) และในการศึกษาของ Tipwareerom et al. (2013) ที่ศึกษาเฉพาะในนักเรียนชายประถมศึกษาพบแนวโน้มคล้ายคลึงกัน

คือ มีพฤติกรรมนั่งใกล้ชิดกับแฟน ร้อยละ 76.6 จับมือ ร้อยละ 40.0 หอมแก้ม ร้อยละ 20.0 จูบปาก ร้อยละ 6.7 และสัมผัสนอกร่มผ้าใต้ส่วนเอว ร้อยละ 6.7 ผลการศึกษานี้ได้สะท้อนถึงปัญหาพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยเรียนที่เริ่มต้นเร็วขึ้นอย่างชัดเจนทั้งในเพศชายและเพศหญิง ส่งผลให้วัยรุ่นตอนต้นมีความเสี่ยงต่อปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียนตามมา ทั้งนี้ สามารถอธิบายได้จากภาวะการเข้าสู่วัยรุ่นของเด็กไทยที่มีแนวโน้มเร็วขึ้น จากรายงานของ Department of Health (2013) พบว่า แนวโน้มของเด็กไทยในการก้าวเข้าสู่วัยรุ่นเร็วขึ้นอย่างชัดเจน โดยเพศชายเริ่มมีพัฒนาการทางเพศตั้งแต่อายุประมาณ 9-10 ปี มีการเริ่มหลั่งน้ำอสุจิเมื่ออายุประมาณ 11 ปี ส่วนเพศหญิงเริ่มมีหน้าอกโตขึ้น เริ่มมีประจำเดือน ซึ่งส่วนมากเกิดขึ้นเมื่ออายุ 12-13 ปี แต่บางคนเริ่มตั้งแต่อายุ 10 ปี เด็กผู้หญิงที่มีเต้านมโตขึ้นก่อนอายุ 8 ปี ถือว่าเป็นสาวเร็ว จากการที่เด็กไทยเข้าสู่วัยหนุ่มสาวเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงร่างกายที่เร็วขึ้น แต่ยังมีพัฒนาการทางด้านความคิดที่ไม่สัมพันธ์กัน จึงอาจส่งผลต่อการแสดงออกด้านพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับวัย ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น เป็นช่วงที่วัยรุ่นเริ่มให้ความสนใจเพศตรงข้าม และให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ อารมณ์อ่อนไหวง่าย แปรปรวน จึงไวต่อการกระตุ้นของสิ่งเร้าภายนอก โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีที่ล่อแหลมทางเพศต่างๆ ที่วัยรุ่นเข้าถึงได้ง่าย ทำให้เกิดการเลียนแบบวัยนี้ยังไม่สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งที่เห็นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม (Kanpipat, 2014)

2. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมทางเพศ พบว่า การรับรู้การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน การเข้าถึงสื่อที่ยั่วยั่วความรู้สึกทางเพศ การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์ และการรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ทั้ง 4 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมทางเพศได้ร้อยละ 30.6 สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ที่พบว่าปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร แรงจูงใจ และทักษะพฤติกรรมสามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ถึงร้อยละ 40 (Bazargan et al., 2010; Tipwareerom et al., 2013) แต่อำนาจการทำนายพฤติกรรมทางเพศในการศึกษานี้ ต่ำกว่าการศึกษาที่ผ่านมา อาจเนื่องมาจากลักษณะกลุ่มที่ศึกษาแตกต่างกันในเรื่องช่วงอายุและเพศ นอกจากนี้ พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นตอนต้นอาจยังสามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัยอื่นที่นอกเหนือจากปัจจัยที่ศึกษาในครั้งนี้ เช่น ต้นทุนชีวิต (Boontiam et al., 2015) ความฉลาดทางอารมณ์ (Tiralap & Mekseethong, 2007) ที่พบว่าสามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นได้ ในการศึกษาครั้งนี้ ปัจจัยทั้งสามด้าน คือ ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การเข้าถึงสื่อที่ยั่วยั่วอารมณ์ทางเพศ ด้านแรงจูงใจ ได้แก่ การรับรู้พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน และการรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์ ด้านทักษะพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมทางเพศได้ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดแบบแผนการให้ข้อมูลข่าวสาร การสร้างแรงจูงใจ และทักษะพฤติกรรม ที่กล่าวว่าองค์ประกอบพื้นฐานทั้ง 3 องค์ประกอบมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ไม่สามารถแยกได้ว่าองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศมากกว่ากัน อธิบายได้ดังนี้

2.1 การเข้าถึงสื่อที่ยั่วยั่วความรู้สึกทางเพศ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .242$, $p < .001$) อธิบายได้ว่า วัยรุ่นที่สามารถเข้าถึงสื่อที่ยั่วยั่วได้มากมีแนวโน้มมีพฤติกรรมทางเพศสูง ในปัจจุบันสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์/อินเทอร์เน็ต/หนังสือ/นิตยสาร รวมทั้งจากโทรศัพท์มือถือ เป็นช่องทางการสื่อสารที่คุ้นเคยในชีวิตของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก นอกจากนี้

ช่องทางการสื่อสารต่างๆ นี้จะช่วยให้วัยรุ่นสามารถเข้าถึงความรู้หรือข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ได้ง่ายและสะดวกแล้ว ขณะเดียวกันก็เป็นช่องทางของการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาขึ้นกับวัยรุ่นเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาของ Sittipiyasakul et al. (2013) พบว่า ปัจจัยของการดูสื่อลามกส่งเสริมให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ได้ โดยวัยรุ่นที่ดูสื่อลามกมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นที่ไม่ได้ดูสื่อลามกมากเป็น 3.75 เท่า (95% CI = 3.52 – 3.99, $p < .05$) การศึกษาของ Phetsumrit, Pranee, & Hombubph (2014) พบว่า การบริโภคสื่อมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .374$)

2.2 การรับรู้การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเพื่อน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ($\beta = .328$, $p < .001$) อธิบายได้ว่า วัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงร่างกายอย่างรวดเร็ว พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดกรวมกลุ่ม การเข้าไปปัญหาของกันและกัน สามารถร่วมทุกข์ร่วมสุขได้ดีกว่าคนต่างวัย และการมีเพื่อนยังตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลได้ เช่น การต้องการเป็นคนสำคัญ การต่อต้านกฎระเบียบตามลักษณะธรรมชาติของวัยรุ่น ให้ความสำคัญกับความพอใจของตนเอง และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนและสังคม จึงมีความสนใจและใส่ใจในกลุ่มเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ (Supapon, 2013) วัยรุ่นจะใช้เวลากับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ มีกิจกรรมนอกบ้านมากขึ้น เพื่อนจึงเป็นสังคมที่สำคัญของวัยรุ่นที่มีผลต่อพฤติกรรมทำให้เกิดพฤติกรรมเหมือนๆ กันได้ในกลุ่มเพื่อนด้วยกัน ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ว่ามีเพื่อนบางคนมีแฟน (ร้อยละ 64.1) และมีการจับมือถือแขนแตะเนื้อต้องตัวกับเพื่อนต่างเพศ (ร้อยละ 59.2) สอดคล้องกับการศึกษาของ Srisuriyawet & Homsin (2014) พบว่า การรับรู้การมีเพศสัมพันธ์ของเพื่อนมีอิทธิพลต่อการมีประสบการณ์ทางเพศ (AOR = 2.51, 95% CI = 1.51 – 4.17) การศึกษาของ Tipwareerom et al. (2013) พบว่า การชักชวนของเพื่อนให้ดื่มสุรา ($\beta = 1.329$) เพื่อนชวนให้ใช้ยาเสพติด ($\beta = - 3.551$) เพื่อนชวนให้อ่านหนังสือโป๊ ($\beta = - 1.075$) และดูหนัง

ไป ($\beta = 1.148$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กรุ่นชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากกลุ่มเพื่อนสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมที่นำไปสู่การตั้งครรภ์ในมารดาวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ($\beta = .35$) (Chaiardharn & Vachirakajorn, 2016)

2.3 การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.157, p < .01$) อธิบายได้ว่า เมื่อวัยรุ่นมีการรับรู้ถึงความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์ ว่ารุนแรงมากขนาดไหน จะส่งผลกระทบต่อตัววัยรุ่นและครอบครัวอย่างไร ก็จะเป็นแรงจูงใจที่จะผลักดันให้วัยรุ่นเกิดการปฏิบัติพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาเกี่ยวกับการรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์ พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ($\beta = .139$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการคุมกำเนิดของนักเรียนอาชีวศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร (Tatape & Thato, 2014) และจากการศึกษาของ Ngamsangam, Moonmuang, & Homsin (2012) พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ($r = .092, p < .031$) และสามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ได้ ($R^2 = .207, p < .007$)

2.4 การรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.120, p < .05$) อธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์มาก จะมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของ Taikanong, Chomson, & Nimitrarnan (2011) พบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .407$) สอดคล้องกับการศึกษาของ Isaro et al. (2016) พบว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ ($\beta = .09$)

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มาจากครอบครัวทั้ง 2 ปัจจัย ได้แก่ การกำกับติดตามของผู้ปกครอง และความสนใจในการพูดคุย ไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในการศึกษา นี้ ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่ามีความสัมพันธ์กัน (Tipwareerom et al., 2013) ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ศึกษาทั้งหญิงและชายและวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบหลายตัวแปรที่สามารถควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนได้ จึงไม่พบอิทธิพลโดยตรงของปัจจัยด้านครอบครัว นอกจากนี้ อาจเกิดจากลักษณะของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.1) อยู่กับพ่อแม่ของตนเอง ทำให้อาจไม่มีความหลากหลายในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครอบครัว ส่งผลให้ไม่พบอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยในครั้งนี้ นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหรือออกแบบโปรแกรมในการส่งเสริมหรือป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ โดยเน้นความสำคัญของปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การเฝ้าระวังการเข้าถึงสื่อที่ยั่วยั่วอารมณ์ทางเพศ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือค่านิยมที่ถูกต้องในการมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น รวมทั้งสร้างความตระหนักถึงความรุนแรงของโรคเอดส์และการตั้งครรภ์ และอบรมให้มีทักษะในการปฏิเสธพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยบูรพา ที่สนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยครั้งนี้

References

- Bazargan, M., Stein, J.A., Bazargan-Hejazi, S., & Hindman, D.W. (2010). Using the information-motivation behavioral model to predict sexual behavior among underserved minority youth. *Journal of School Health, 80*(6), 287-295.
- Boontiam, S., Srisuriyawet, R., & Homsin, P. (2015). Predictive effects of developmental assets on appropriated sexual behaviors among male adolescents in Chon Buri Province. *Journal of Nursing and Education, 8*(1), 72-84. (In Thai)
- Butcharoen, W. (2011). *Factors influencing sexual risk behaviors of secondary school students*. Master of Public Health, Public Health Nursing, Graduate School, Thammasat University. (In Thai)
- Butcharoen, W., Pichayapinyo, P., & Pawwattana, A. (2012). Factors related to sexual risk behavior among Thai secondary school students. *Journal of Public Health, 42*(1), 29-39. (In Thai)
- Bureau of Epidemiology Department of Disease Control. (2013). *Behavioral surveillance results associated with HIV infection student group Thailand 2012*. Retrieved October 10, 2015, from www.gfaidsboe.com/.../book/2555/BSS_STUDENT_55_28022013.pdf. (In Thai)
- Bureau of Epidemiology Department of Disease Control. (2015). *Report on disease surveillance, 2014*. Retrieved November 12, 2015, from <http://www.boe.moph.go.th/Annual/AESR2014/index.php>. (In Thai)
- Chaiardharn, Y., & Vachirakajorn, S. (2016). Psycho-social factors contributing to teenage pregnancy behavior. *Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University, 35*(1), 99 – 107. (In Thai)
- Diclemente, R.J., Santelli, J.S., & Crosby, R.A. (2009). *Adolescent health understanding and preventing risk behaviors*. San Francisco: John Wiley & Sons.
- Department of Mental Health, Ministry of Public Health (2007). *Creating a desirable sexual behavior model of youth in Thai society*. Nonthaburi: Department of Mental Health. (In Thai)
- Department of Health. (2013). *Parent/guardian handbook: Pregnancy prevention in teens, (3rd ed.)*. Nonthaburi: Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (In Thai)
- Fisher, J.D., & Fisher, W.A. (2000). Theoretical approaches to individual level change in HIV risk behavior. In J. Peterson, & R. DiClemente (Eds.), *Handbook of HIV prevention*, (pp. 3-55). New York: Plenum.
- Fisher, W.A., Fisher, J.D., & Harman, J. (2003). The Information-Motivation-Behavioral Skills Model: A general social psychological approach to understanding and promoting health behavior. In J. Suls & K.A. Wallston (Eds.), *Social psychological foundations of health and illness*. (pp. 82-106). Malden, MA: Blackwell.
- Fisher, J.D., Fisher, W.A., & Shuper, P.A. (2009). The Information-Motivation-Behavioral Skills Model of HIV preventive behavior. In R. DiClemente, R. Crosby, & M. Kegler (Eds.), *Emerging theories in health promotion practice and research model*

- of HIV preventive behavior, (2nd ed.), pp. 22-63. San Francisco, CA: Jossey Bass Publishers.
- Isaro, N., Toonsiri, C., & Srisuriyawet, R. (2016). Factors predicting appropriated sexual behaviors among the lower secondary school students in Chanthaburi province. *The Journal of Faculty of Nursing Burapha University*, 24(2), 72 – 84. (In Thai)
- Konggumnerd, R., Sindhu, S., & Tongkong, C. (2012). Perceptions of severity and risk of acquiring sexually transmitted diseases among Thai female adolescents. *Journal of Nursing Science*, 30(1), 60-69. (In Thai)
- Kunkam, W. (2009). *Factors preventing sexual risk behaviors among secondary school students*. Thesis Master of Public Health, Faculty of Health Promotion, Graduate School, Ubon Ratchathani Rajabhat University. (In Thai)
- Kanpipat, R. (2014). Imitation behavior and value on tattoo of female adolescents Bangkok metropolis. *Academic Services Journal, Prince of Songkla University*, 25(3), 39-47.
- Ministry of Social Development and Human Security. (2014). *Report on childbirth situation of Thai adolescents in 2013*. Retrieved October 10, 2015, from www.m-society.go.th/article_attach/12278/17121.pdf. (In Thai)
- Ngamsangam, N., Moonmuang, N., & Homsin, P. (2012). *Factors predicting aids preventive behaviors of vocational students in Rayong province*. Master's thesis, Community Nurse Practitioner, Faculty of Nursing, Burapha University. (In Thai)
- Parel, C.P., Caldito, G.C., Ferrer, P.L., De Guzman, G.G., Sinsioco, C.S., & Tan, R.H. (1973). *Sampling design and procedures*. New York: AIDIC.
- Phetsumrit, T., Pranee, C., & Hombubpha, S. (2014). Factors affecting sexual health behavior in students of junior high schools in Nakhonsawan province. *Journal of Graduate Studies in Northern Rajabhat Universities*, 4(6), 71 – 81. (In Thai)
- Pusuwan, S., Wongyai, K., & Leekuan, P. (2013). Effects of skill development for prevention of sexual risk behavior on perceived self-efficacy and sexual risk behavior among female adolescent. *Nursing Journal*, 40(4), 68-79. (In Thai)
- Saengchlin, P., Srisuriyawet, R., & Homsin, P. (2011). Protective factors of risky sexual behaviors among female students at secondary schools in Pathum Thani province. *The Journal of Faculty of Nursing Burapha University*, 19(1), 11-22. (In Thai)
- Sittipiyasakul, V., Nuwong, P., Lucksitanon, R., & Uamasan, B. (2013). A survey on sexual experiences, opinions and sexual risk behaviors among teenage students in Thailand. *Journal of Health Science*, 22(6), 979-987. (In Thai)
- Sornin, V., Nirattharadorn, M., & Ratchanakul, P. (2015). The effect of the self-awareness and self-esteem enhancing program on sexual preventive behavior of early adolescent females. *Journal of Nursing Science Chulalongkorn University*, 27(1), 60-69. (In Thai)

- Srisuriyawet, R., & Homsin, P. (2014). Mother-daughter sexual risk communication and psychosocial factors related to sexual experience among female students. *The Public Health Journal of Burapha University*, 9(2), 33-44. (In Thai)
- Stanley, L., David, W.H., Janelle, K., & Stephen, K.L. (1990). *Adequacy of sample size in health studies*. Chichester: John Wiley & Sons.
- Supapon, S. (2013). Sex education with modern teenagers. *The Thai Journal of Primary Care and Family Medicine*, 4(2), 70 – 74. (In Thai)
- Taikanong, K., Chomson, S., & Nimitrarnan, N. (2011). The factors influencing intention of sexual risk behavior amongst high school students. *Christian University of Thailand Journal*, 17(1), 166-176. (In Thai)
- Tanintayangkul, N. (2009). *Sexual risk behaviors of secondary school students in municipality area, Amphoe Mueang, Khon Kaen province*. Thesis Master of Arts, Social Development, Graduate School, Khon Kaen University. (In Thai)
- Tatape, N., & Thato, R. (2014). Factors predicting contraceptive behaviors among vocational female students in Bangkok. *Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok*, 30(2), 1 – 11. (In Thai)
- Tipwareerom, W., Pawwattana, A., & Lapvongwattana, P. (2013). Predictors of risky sexual behaviors among adolescent boy Phitsanulok province. *Journal of Public Health Nursing*, 27(1), 31-45. (In Thai)
- Tipwareerom, W., & Sarapanich, N. (2012). The development of risky sexual behavior prevention program among junior high school students in Plaichumpon Sub-district, Muang District Phitsanulok province. *Journal of Nursing Science & Health*, 6(3), 94-106. (In Thai)
- Tiralap, P., & Mekseethong, N. (2007). The relationships between emotional quotient and sexual behavior of teenagers in Bangkok. *Journal of Mental Health of Thailand*, 15(1), 22-32. (In Thai)